

Centrum pro zdravotně postižené děti a mládež – SRDÍČKO
Předměstí, Litoměřice, Revoluční 1845/30 a 1846/32
IČ 70854165

Vnitřní pravidla
DĚTSKÁ SKUPINA – JESLIČKY
Kritérium
Sledování vývoje dítěte č. 2. - aktualizace

Účinnost: 01. 06. 2022; **AKTUALIZACE účinnost od 1. 5. 2025**

Zpracovala a aktualizovala: Bc. Pavlína Schillerová

Schválila: Ing. Ivana Humlová, ředitelka.....

Počet stran: 8

Obsah

A.	ZÁKLADNÍ INFORMACE	2
B.	REALIZACE	2
C.	PSYHOMOTORICKÝ VÝVOJ DÍTĚTE V OBDOBÍ OD 18 MĚSÍCŮ DO 3 LET	3
D.	ADAPTAČNÍ PROCES	6
E.	POZOROVACÍ PROCES VÝVOJE DÍTĚTE	6
	Oblasti sledování vývoje:.....	7
	Způsob sběru dat:	7
F.	VYHODNOCOVACÍ PROCES	7
G.	DOPORUČENÍ DÍTĚTE K ODBORNÍKOVÍ	7
	Informování rodičů o možných vývojových rezervách či nadání dítěte	7
	Dítě se specifickými potřebami:.....	8
	Odborníci:.....	8
H.	DODRŽOVÁNÍ OCHRANY CITLIVÝCH ÚDAJŮ	8
	Příloha	8

A. ZÁKLADNÍ INFORMACE

Subjekt/organizace:

Centrum pro zdravotně postižené děti a mládež - SRDÍČKO

Revoluční 1845/30 a 1846/32, Litoměřice 412 01

IČO: 70854165

Dětská skupina - JESLIČKY

Pečující osoby:

4 pečující osoby

Telefon:

+420 731 403 849

E-mail:

jeslicky@centrumsrdicko.cz

Webové stránky:

www.centrumsrdicko.cz

Subjekt/organizace:

- Dětská skupina - JESLIČKY – kapacita 20 dětí ve věku od 18 měsíců do 3 let – místo poskytování Revoluční 1846/32, Litoměřice, vč. oplocené zahrady u organizace
- Provozní doba: od 6:00 do 16:00 hodin v pracovních dnech
- Dětská skupina – JESLIČKY má formou vnitřních pravidel nastavený níže popsaný proces sledování vývoje dítěte tak, aby byl smysluplný a ku prospěchu dítěte
- Sledování vývoje dítěte včetně doplnění či úprav odsouhlasuje ředitelka, popř. zástupce ředitelky. Aktuální Vnitřní pravidla včetně příloh jsou uložena v šanonu STANDARDY KVALITY PÉČE DĚTSKÉ SKUPINY v konkrétní dětské skupině. Pokud jsou doplňována či upravována, je původní verze ze šanonu vyňata a vložena do šanonu ARCHIV STANDARDŮ KVALITY PÉČE DĚTSKÉ SKUPINY.
- Standard kvality-Sledování vývoje dítěte je k dispozici zájemcům o službu dětské skupiny a též široké veřejnosti.
- Proces sledování vývoje dítěte se 1x za rok hodnotí, zda je splněn, upravuje se individuálně dle dětí.
- V rámci vnitřních pravidel se pečující osoby vždy řídí Profesioním a etickým kodexem pečující osoby v dětské skupině a dalšími vnitřními pravidly včetně standardů kvality péče.
- Vnitřní pravidla jsou dle potřeby revidována a dle potřeby doplňována či upravována. Pokud se vyskytne či nastane skutečnost, která není ve Vnitřních pravidlech popsána během ročního období, je vždy aktuálně zakomponována. Vedoucí služby zajišťují implementaci Vnitřních pravidel do konkrétní služby dětské skupiny, včetně permanentního seznamování pečujících osob, které mají povinnost Vnitřní pravidla akceptovat. Pečující osoby dle potřeby vždy v rámci absolvování revize Vnitřních pravidel, stvrzují svým podpisem seznámení se s Vnitřními pravidly. Každý nový zaměstnanec zařazený na pracovní pozici pečující osoby v dětské skupině, je povinen seznámit se s Vnitřními pravidly, toto stvrdit svým podpisem a Vnitřní pravidla akceptovat.
- Vnitřní pravidla slouží jako portfolio v rámci předávání informací o způsobu péče rodičům, kteří pro své dítě využívají dětskou skupinu. Při podpisu smlouvy o poskytování služby dětské skupiny jsou rodiče s Vnitřními pravidly seznamováni.
- Vnitřní pravidla jsou též na k dispozici zájemcům o službu dětské skupiny a též široké veřejnosti.
- **Postihy**
V případě nedodržení Vnitřních pravidel ze strany zaměstnanců ředitelka organizace, popř. zástupce ředitelky může vyvodit proti provinilým pracovníkům důsledky dle zákoníku práce (popř. jiných právních předpisů)
- **Vysvětlivky**

Dětská skupina = Dětská skupina – JESLIČKY – „DS-J“

Děti = děti z dětské skupiny Jesličky

Pečující osoby = pečující osoby v dětských skupinách

Vedoucí služby = vedoucí dětské skupiny Jesličky

Další zaměstnanci = zaměstnanci, kteří zajišťují provoz dětských skupin (např. provozní pracovník, kuchařky, uklízečky, ředitelka, zástupce ředitelky)

B. REALIZACE

- Jde o cílené pozorování rozvoje dítěte v přirozených a připravených podmínkách, potřeb, projevů a výkonů a jejich vyhodnocování
- Pečující osoby vytváří bezpečné prostředí a podmínky pro zdravý vývoj dítěte, ve kterém se dítě může plně manifestovat ve své přirozenosti s možností projevit svůj potenciál
- Pečující osoby poskytují pozitivní výchovné působení na dítě s přihlédnutím k jeho věku, osobní zvláštnostem a schopnostem dítěte
- Informace získané ze sledování vývoje pečující osoby efektivně a individuálně využívají při práci s dítětem a komunikují je s rodiči taktně a objektivně

- Navazováním kontaktu a komunikace dítěte s pečující osobou například při hře je tvořen prostor pro přirozené sledování dítěte a jeho dovedností
- Pečující osoby ctí ochranu osobních a citlivých údajů svěřených dětí

Vysvětlivky: DS-J – Dětská skupina – Jesličky

C. PSYCHOMOTORICKÝ VÝVOJ DÍTĚTE V OBDOBÍ OD 18 MĚSÍCŮ DO 3 LET

Období ve věkovém rozpětí od 18 měsíců do 3 let je vymezeno jako období batolete, nebo obecněji jako předškolní období dítěte. Toto období je typické potřebou pohybu jako základní potřeby. Probíhá velký nárůst rozvoje koordinace pohybů v oblasti jemné a hrubé motoriky. Dítě se zdokonaluje v úchopech a manipulaci s předměty. Zprvu si hraje spíše s hračkami s velkými dílky, začíná zvládat prvky sebeobsluhy. S dopomocí se dokáže vysvléknout a obléknout oděv a samo najít lžičku. Dochází k prudkému rozvoji řeči nejprve spojováním slov, poté tvořením vět. Komunikace má komunikační charakter. Každé dítě je jedinečné a rozvíjí se různě rychle. Není možné generalizovat a posuzovat vývoj dítěte u všech stejně, důležité je brát zřetel na dětské rozdílnosti a zvláštnosti.

Lateralita ruky v tomto období ještě není vyhraněna, předmět si dítě přehazuje z ruky do ruky, ruce případně střídá. Dítěti v DS-J nevládáme předměty do určité ruky, neurčujeme uměle lateralitu ruky, necháváme děti si samostatně věc podat, při obědě dáváme před dítěte talíř se lžičkou v poloze 12h.

Grafomotorický vývoj 12 – 18 měsíců

Bezobsažná čáranice

Tvoří základní etapu výtvarného projevu, vychází z prvního kontaktu s výtvarným materiálem, tento výtvarný projev nic nezobrazuje, ale činí dítěti radost z trvalých stop vytvořených pohybem. Centrem pohybu je kloub ramenní, teprve později kloub loketní a zápěstní. Dítě koná pohyby výtvarným materiálem odshora šikmo k sobě, nebo zprava doleva. Pohyby jsou konány hrubým svalstvem. Pečující osoba pouze umožňuje dítěti činnost, nezasahuje do ní. Období bezobsažné čáranice nekončí náhle, ale plynule přechází v období obsažné čáranice.

Období kolem 2. roku věku dítěte je typické pro:

Období vzdoru (tzv. první puberta) – Uvědomování a vznik vlastního JÁ dítěte doprovázené záchvaty vzteku, vzdorem dítěte vůči svému okolí a rodičům.

Separáční úzkost – Strach z odloučení od matky, nebo jiné blízké osoby.

Dítě v období 18 – 24 měsíců (mladší batolecí věk)

by mělo umět:

- používat tři až šest slov, později slova spojovat
- vylézt na nízkou stoličku
- ukázat na předmět svého zájmu

pravděpodobně bude umět:

- běhat
- používat lžičku nebo vidličku (i když zatím nejlépe úplně samo)
- postavit komín ze čtyř kostek
- na požádání ukázat jednu část svého těla
- ukázat prstem na obrázku dva až pět předmětů
- jezdit na odstrkovadle
- chodit pozpátku
- svléknout si některou část oblečení
- kopnout vám balón zpátky
- „krmit“ panenku
- chodit do schodů
- poslechnout složitější pokyn doprovázený gestem (něco vezmi a zanes to někam)

možná bude dokonce umět:

- mluvit srozumitelně v polovině případů, nebo mluvit ve větách, skloňovat a časovat, používat předložky
- pojmenovat jeden až 2 obrázky
- hodit balón horem
- stát na špičkách
- spojovat slova

- používat 50 a více jednotlivých slov
- umýt a osušit si ruce
- s dopomocí si vyčistit zuby
- vyskočit do vzduchu

Citový vývoj:

V tomto věkovém období projevuje většina dětí širokou škálu emocí a chování, včetně radosti, zlosti, srdečnosti, průbojnosti a zvědavosti. Děti v tomto věku rozumí některým omezením, jsou schopné si hrát a objevovat nové věci i bez rodičů. V tomto období jsou děti egocentricky zaměřené, nemají většinou ještě rozvinut smysl pro spravedlnost. Nejsou schopné kolektivní hry – hrají si pouze paralelně (souběžně vedle sebe každý se svou hračkou).

Rozumový vývoj:

Schopnost dát nejvo svá přání, záměry a začínají používat hračky pro napodobující a symbolické hry.

Grafomotorický vývoj:

Obsažná čáranice

S ohledem na postupný vývoj ruky, dítě začíná ovládat směr a velikost čar. Dokáže vědomě kreslit dlouhé a krátké čáry, vést je svisle, vodorovně a měnit jejich směr. Začíná kreslit různě velká kola vzhledem k uvolňujícímu se zápěstnímu kloubu. V čaráni začíná nabývat převahu kruhová čáranice. Metodické vedení je podobné jako u čáranice bezobsažné, dítě začíná spontánně sdělovat, co nakreslilo, proces kreslení zůstává hravý, dbáme na to, aby používaný výtvarný materiál byl měkký a výrazný.

2 roky (24 měsíců):

Citový vývoj:

Ve dvou letech projevuje většina dětí širokou škálu emocí a chování jako je láska, radost, potěšení, nebo zlost. Děti se stávají průbojnější a mají tendenci vzdorovat. Radost z mluvení, objevování nových činností, rádi dělají věci samostatně ("já sám/sama").

Rozumový vývoj:

Dochází k rozvoji rozumových schopností, dítě je schopno tvořit úsudek, tříditi věci (kočky a psi jsou zvířata, talíře a hrnky jsou nádoby) a řadit věci podle různých kritérií (seřadit kostky podle velikosti). Paměť se stále zlepšuje, začínají rozumět i některým abstraktním pojmům (méně a více nebo později a dříve). Představitivost začíná být bujná a nejčastěji inspirovaná svým okolím, napodobují činnosti, které viděli (napodobivé hry jako je hra v dětské kuchyňce, nebo péče o miminko-panenku).

Dítě v období 25 – 30 měsíců (starší batolecí věk)

by mělo umět:

- používat 50 a více slov
- spojovat slova
- poslechnout složitější pokyn nedoprovázený gestem (něco vezmi a zanes to někam)
- pojmenovat šest částí svého těla
- ukázat a pojmenovat několik obrázků

pravděpodobně bude umět:

- umýt a osušit si ruce
- vyskočit do vzduchu
- hodit balón horem
- obléknout si některou část oblečení
- s dopomocí si vyčistit zuby
- postavit komín z osmi kostek
- používat předložky
- souvisle vytvořit dvě nebo tři věty
- namalovat souvislou čáru
- poznat jednu barvu

možná bude dokonce umět:

- chvíli stát na jedné noze
- říkat jednu nebo dvě básničky
- obléknout si triko
- navléknout korálky
- jezdit na tříkolce
- poznávat základní barvy
- popsat kamaráda jménem
- popsat k čemu slouží dva předměty

- chodit ze schodů střídáním nohou
- chytit míč, který mu hodíte
- používat dvě přídavná jména
- skloňovat a časovat
- skákat do dálky

Dítě si přivýká na kolektivní hru, učí se ukázněnosti, půjčování hraček a sebekontroly.

Grafomotorický rozvoj:

převládá *kruhová čáranice*. Toto období se postupně prolíná se znakovou kresbou. Důležitý je i rozvoj fantazie a představivosti. Dítě své náhodně vzniklé grafické útvary připodobňuje k tvarově neurčitým částem přírody (k vodě, sněhu atp.). Jedná se o období počátku tvoření znaků.

Dítě v období 30 – 35 měsíců

by mělo umět:

- s dopomocí si vyčistit zuby
- postavit komín z šesti kostek

pravděpodobně bude umět:

- namalovat souvislou čáru
- chvíli stát na jedné noze
- popsat kamaráda jménem
- souvisle vytvořit dvě nebo tři věty
- postavit komín z osmi kostek
- mluvit srozumitelně v polovině případů
- chodit ze schodů střídáním nohou
- umýt a osušit si ruce
- hodit balón horem
- používat předložky
- jezdit na tříkolce
- poznat jednu barvu
- používat dvě přídavná jména
- skákat do dálky
- obléknout si triko

možná bude dokonce umět:

- stát na jedné noze delší dobu
- poznávat základní barvy
- nakreslit rozpoznatelný obrázek
- skloňovat a časovat
- chytit míč, který mu hodíte
- vyprávět krátký příběh (pohádku)
- popsat k čemu slouží dva předměty
- počítat do tří

Dítě v období 3 roky (36 měsíců):

by mělo umět:

- ukázat a pojmenovat několik obrázků
- umýt a osušit si ruce
- popsat kamaráda jménem
- hodit balón horem
- mluvit srozumitelně v polovině případů
- souvisle vyslovit dvě nebo tři věty
- používat předložky

pravděpodobně bude umět:

- používat dvě přídavná jména
- obléknout si triko
- poznávat čtyři barvy
- chytit míč, který mu hodíte
- počítat do tří
- skákat do dálky
- nakreslit rozpoznatelný obrázek

- skloňovat a časovat
- chodit ze schodů střídáním nohou
- vyprávět krátký příběh (pohádku)
- stát na jedné noze delší dobu
- popsat k čemu slouží dva předměty

možná bude dokonce umět:

- namalovat kruh
- nasypat jídlo z krabice do misky
- samostatně se obléknout

Grafomotorický vývoj:

Znaková kresba

Záměrné vytváření znaků pro jednotlivé předměty a jevy, první znak se u dítěte objevuje v čáranici. Rozvojem koordinace pohybů a postupným rozvojem ovládnutí drobných svalů ruky se kresba zpřesňuje.

D. ADAPTAČNÍ PROCES

Pro dítě je zařazení do dětské skupiny nejčastěji první sociální zkušeností mimo rodinu. Obvykle se projevuje silnější potřebou vazby na dospělou osobu, nejčastěji na matku. Dítě poznává nové chování dospělých i vrstevníků, vymezuje si vlastní prostor, přijímá vymezené hranice a nové role. Pečující pracovník zastává velmi významnou pozici, stává se zástupcem rodiče, jistotou a oporou dítěte v běžném dění i v budování vztahů mezi vrstevníky.

Nástup dítěte do dětského kolektivu je velkou změnou nejen pro dítě, ale pro celou rodinu. Cílem adaptačního procesu je usnadnit dítěti přechod z rodinného prostředí do prostředí dětské skupiny. Délka adaptace je velmi individuální a u každého dítěte trvá různě dlouhou dobu. Docházka dítěte do dětské skupiny začíná adaptačním obdobím, kdy si dítě postupně zvyká na nové prostředí, na kolektiv ostatních dětí, osvojuje si základní pravidla a především si zvyká na odloučení od rodičů. Každé dítě reaguje na tyto změny jinak, a proto nemůžeme předem s jistotou říci, jak dlouho bude adaptace u daného dítěte probíhat. Podle toho, jak dítě odloučení snáší, se jeho doba pobytu v DS-J prodlužuje. V prvním týdnu dochází dítě zpravidla na 1-3 hodiny denně, v druhém týdnu je doba prodloužena a následně, dle reakce dítěte, s ohledem na další faktory dítě v dětské skupině tráví i dobu odpoledního odpočinku a dochází bez limitace času. Obvyklá délka adaptačního období je 4 týdny až 3 měsíce. Samozřejmostí je každodenní předávání informací. Vždy se od pečujících osob dozvíte, jak dítě reaguje po odchodu z dětské skupiny Jesličky, jestli mu u nás chutná, s čím si hraje, co se mu líbí či naopak nelíbí a jestli pláče.

Žádoucím výsledkem období je pak spokojené dítě, které zvládá pobyt v dětské skupině bez velkých emocionálních výkyvů a uspokojivě zde rozvíjí své schopnosti a dovednosti. Po zvládnutí adaptačního období se děti mohou zapojit do činností. V průběhu týdne se děti věnují činnostem pohybovým, hudebním, výtvarným, praktickým a rozumovým.

E. POZOROVACÍ PROCES VÝVOJE DÍTĚTE

Po nástupu do DS-J je dítě v adaptačním období ve větší míře sledováno.

Pozorování vývoje dítěte provádí pečující osoba v prostředí dětské skupiny dítěte při hře, či prováděných činnostech, nebo v předem připravených podmínkách za účelem cíleného zjištění dovedností jednotlivého dítěte. Sledování dovedností dítěte v různých oblastech využívá pečující osoba k následné cílené podpoře pro vyrovnání vývojových rozdílů, rezerv či nedostatků jednotlivých dětí, nebo pro podporu a následný rozvoj nadání. Jedná se o cílený sběr dat o dítěti.

Průběžné zapisování vývojového stupně dítěte kontinuálně (1x za 6 měsíců) písemně zapisuje pečující osoba do tabulky sledování aktuálního vývoje dítěte. Do tabulky je zapisován aktuální stupeň s ohledem na věk a zvláštnosti dítěte. Uveden je i datum narození dítěte a zaškrtnuta kolonka - aktuální věk dítěte.

PŘEDPOKLADY POZOROVATELE – PEČUJÍCÍCH OSOB

- Profesionální předpoklady
- Znalosti
- Zkušenosti
- Osobní nastavení
- Pozorovací talent

- Schopnost objektivního posuzování

Oblasti sledování vývoje:

- ADAPTAČNÍ PROCES
- POHYBOVÁ KOORDINACE – HRUBÁ MOTORIKA
- ROZUMOVÁ
- EMOCIONÁLNÍ
- PRAKTICKÉ DOVEDNOSTI A NÁVYKY (sebeobsluha)
- MOTORIKA – HRUBÁ A JEMNÁ
- ŘEČ

Dítě je posuzováno dle výše uvedených oblastí a jeho aktuálního stupně rozvoje.

Způsob sběru dat:

Cílené pozorování rozvoje dítěte v přirozených a připravených podmínkách při pobytu dítěte v dětské skupině, jeho projevů v různých situacích například při hře, společných aktivitách, režimových momentech). Pozorujeme dětské potřeby, výkony, projevy, dovednosti a jejich rozvoj v čase v různých oblastech.

1. **Dotazník** – otázky o dítěti rodiče vyplňují před nástupem dítěte do dětské skupiny
2. **Portfolio dítěte** - fotodokumentace dětských výtvorů – sledování vývojového posunu v čase
3. **Tabulka vývoje dítěte** - systematické písemné záznamy sledovaných oblastí vývoje dítěte zapsané v pozorovací tabulce od období adaptace až po odchod

Pečující osoby ze získaných vyhodnocených informací čerpají podněty pro následnou individuální péči a podporu dětí v rámci individuálního zaměření a práce s dětmi. Dětem jsou nabízeny pestré aktivity pro všestranný rozvoj.

F. VYHODNOCOvací PROCES

Průběžné písemné záznamy jsou pravidelně vyhodnocovány všemi pečujícími osobami společně a dále efektivně využívány při další práci s dětmi pro jejich prospěch. Zjištěné poznatky zapisuje pečující osoba do tabulky sledování vývoje dítěte, kterou následně vyhodnocuje společně s ostatními pečujícími osobami. Společné vyhodnocování je rozhodující, díky němuž lze zachovat objektivitu.

Vyhodnocování slouží ke včasnému zjištění vývojových odchylek či nadání dítěte a pro využití při práci s dítětem a jeho podporu v oblastech, v nichž je nejvíce potřeba. Domlouvání se na dalším společném působení pečujících osob na dítě případně domluva i s rodiči je pro správný rozvoj dítěte žádoucí. Pečující osoby děti podporují v tom, co jim jde a povzbuzují je v oblastech, ve kterých mají rezervy.

G. DOPORUČENÍ DÍTĚTE K ODBORNÍKOVI

Informování rodičů o možných vývojových rezervách či nadání dítěte

Pečující osoby objektivně, citlivým a taktním způsobem informují rodiče o prospívání dítěte, o jeho projevech o tom, co již v dětské skupině samo zvládá, v čem je nadané.

V případě výskytu a detekování vývojové odlišnosti u dítěte mohou pečující osoby s rodiči společně domluvat, jaké podněty k vyrovnání můžeme dítěti poskytnout.

Při výskytu výraznějších a přetrvávajících vývojových odlišnostech pečující osoba po předchozím společném zhodnocení všech pečujících osob (objektivita) doporučí rodičům cílené řešení s odborníkem (na rodičích je následné rozhodnutí, zda odborníka dle rady vyhledají, nebo zda se doporučením budou řídit). Rodiče po návštěvě odborníka nemusí sdělovat výsledky a doporučení vyšetření odborníka. Pečující osoby mohou rodičům nabídnout spolupráci na podpoře dítěte a to dle možností pečujících osob a vybavení dětské skupiny či na závažnosti zjištění specifických potřeb dítěte. Pokud specifické potřeby dítěte přesahují rámec možností Dětské skupiny – Jesličky, je žádoucí včasná komunikace s rodiči o možném přestupu do zařízení pro děti se specifickými vzdělávacími potřebami. Důležitým faktorem v efektivní spolupráci s rodiči je vzbuzení důvěry pečujících osob v rodičích.

Dítě se specifickými potřebami:

Za dítě se specifickými potřebami považujeme děti se sluchovým, zrakovým, tělesným nebo mentálním postižením či děti s poruchami chování. Včasná detekce může přispět ke snazšímu překonávání a cílené pomoci při vývoji dítěte. Pečující osoba neurčuje diagnózu dítěte, ale může včasné rozpoznat, zda je třeba individuální péče o dítě zajistit. Zda se jedná o dítě se specifickými potřebami dítěte rozhoduje odborník. Pečující osoba proto nesděluje rodičům takové informace, pouze může taktně a citlivým způsobem doporučit návštěvu či vyhledání odborníka, a to po předchozím společném zhodnocení všech pečujících osob (objektivita) a po domluvě s vedoucí dětské skupiny.

Pečující osoby se mohou s vedením (pracovní skupinou) a rodiči domluvit na otevřené spolupráci při péči a zajištění podmínek pro práci s dítětem se specifickými potřebami. Výsledkem je zda je služba schopná či je způsobilá zajistit speciální podmínky, které je pro dítě vyžadováno. Nemá-li dětská skupina možnost zajištění specifických potřeb dítěte, pečující osoba psychicky podpoří rodiče a pomůže s hledáním vhodného zařízení pro dítě.

Odborníci:

- LOGOPED
- SPC
- PPP PORADNA
- PEDIATR

H. DODRŽOVÁNÍ OCHRANY CITLIVÝCH ÚDAJŮ

Veškeré záznamy o dětech a jejich citlivé údaje jsou uloženy v uzamykatelné skříni v dětské skupině tak, aby nemohlo dojít k jejich zneužití. Pečující osoby nesdělují informace o vývoji dětí třetím stranám a nezajímavým osobám.

Zdroje:

- Záznamový arch sledování individuálního vývoje dítěte a vymezení vývojového období od 18 měsíců do 3 let:

BEDNÁŘOVÁ, Jiřina a Vlasta ŠMARDOVÁ. *Diagnostika dítěte předškolního věku: co by dítě mělo umět ve věku od 3 do 6 let*. Brno: Computer Press, 2007. Dětská naučná edice. ISBN 978-80-251-1829-0.

Příloha: Záznamový arch individuálního vývoje dítěte